

26 Ιανουαρίου, 1996

[ΧΑΤΖΗΤΣΑΓΓΑΡΗΣ, Δ/στής]

ΑΝΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 146 ΤΟΥ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ

ΑΓΓΕΛΙΝΑ Α. ΠΑΣΤΕΛΛΑ,

Αιτήτρια,

v.

ΚΥΠΡΙΑΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ, ΜΕΣΩ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ,

Καθ'ων η αίτηση.

(Υπόθεση Αρ. 847/94)

Εκπαιδευτικοί Λειτουργοί — Οι περί Δημόσιας Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας Νόμοι 1969 - 1994 (Ν. 180/87) — Άρθρο 29B(9) — Περιεχόμενο ρύθμισης και Ερμηνεία — Η ρύθμιση δεν αντίκειται στις διατάξεις του Άρθρου 28 του Συντάγματος.

5

Συνταγματικό Δίκαιο — Σύνταγμα — Άρθρο 28 — Ίση μεταχείριση — Έννοια από τη νομολογία — Δικαστικός έλεγχος της συνταγματικότητας των νόμων — Το Άρθρο 29 B(9) του Ν. 180/87 της εκπαιδευτικής νομοθεσίας κρίθηκε εναρμονισμένο με το Σύνταγμα.

10

Η αιτήτρια αμφισβήτησε ως αντισυνταγματική την απόφαση της Ε.Ε.Υ. να μην της επιτρέψει να παραμείνει υποψήφια για διορισμό σε θέση καθηγήτριας Αγγλικών από τη στιγμή που αποδέχθηκε το διορισμό της ως καθηγήτριας Μαθηματικών.

15

Το Ανώτατο Δικαστήριο, απορρίπτοντας την προσφυγή, αποφάσισε ότι:

20

1. Το Άρθρο 28B(9) των Περί Δημόσιας Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας Νόμων 1969 - 1994 (Νόμος 180/87) παρέχει τη δυνατότητα σε υποψήφιους που κατέχουν προσόντα για διορισμό σε δύο ή περισσότερες θέσεις ή ειδικότητες να υποβάλουν ξεχωριστές αιτήσεις για εγγραφή σε περισσότερους από ένα πίνακα διοριστέων.

Η πρόνοια όμως αυτή του νόμου παρέχει στους υποψήφιους την ευκαιρία να επιλέξουν σε ποια από τις ειδικότητες που κατέχουν θέλουν να διοριστούν όταν έρθει η σειρά τους με βάση τους πίνακες διοριστέων. Δεν επιτρέπει την παραμονή ενός υποψηφίου σε πίνακα διοριστέων μιας ειδικότητας εφόσον έχει διοριστεί και αποδέχθηκε τον διορισμό του στην ίδια θέση σε άλλη όμως ειδικότητα. 5

2. Είναι νομολογημένο ότι κανένα νομοθέτημα δεν κηρύσσεται άκυρο εκτός εάν ο νόμος είναι αντισυνταγματικός πέραν πάσης λογικής αμφιβολίας. Με άλλα λόγια ένας νόμος θεωρείται συνταγματικός μέχρι να αποδειχθεί το αντίθετο. 10

Στην παρούσα υπόθεση το υπό εξέταση άρθρο του Νόμου 180/87 δεν αντίκειται στις πρόνοιες του Άρθρου 28 του Συντάγματος. Ο νόμος παρέχει στην αιτήτρια το δικαίωμα να διεκδικήσει μια θέση στη Δημόσια Εκπαιδευτική Υπηρεσία. Επιπρόσθετα της παρέχει τη δυνατότητα επιλογής ειδικότητας αφού τα προσόντα της δικαιολογούν την εγγραφή της σε πίνακες δύο διαφορετικών ειδικοτήτων. Δεν της παρέχει όμως τη δυνατότητα να είναι διορισμένη σε μια ειδικότητα και να διατηρεί τη σειρά της στον πίνακα διοριστέων άλλης ειδικότητας, στερώντας έτσι το δικαίωμα σε υποψήφιους που έπονται σε σειρά στον πίνακα διοριστέων και που δεν είναι διορισμένοι στη θέση καθηγητή να διοριστούν. Αναφορικά με τον ισχυρισμό του δικηγόρου της αιτήτριας περί δυσμενούς διάκρισης που εισάγει η επιφύλαξη του Άρθρου 28B(9), παρατηρείται ότι η θέση του εκπαιδευτικού λειτουργού μέσης εκπαίδευσης (καθηγητή) είναι διαφορετική από εκείνη του εκπαιδευτικού λειτουργού δημοτικής εκπαίδευσης. Συνεπώς ένας υποψήφιος που κατέχει τα προσόντα για διορισμό στη μέση εκπαίδευση και διορίστηκε στη δημοτική εκπαίδευση δεν μπορεί και ούτε είναι σωστό να αποστερηθεί του δικαιώματός του να διοριστεί σε θέση στη μέση εκπαίδευση που θεωρείται ανώτερη από τη θέση της δημοτικής εκπαίδευσης. 15
20
25
30

Βλέπε σχετικά τη γνωμάτευση του Ανωτάτου Δικαστηρίου στην **Πρόεδρος της Δημοκρατίας ν. Βουλής των Αντιπροσώπων (Αρ. 2)** (1989) 3(Γ) Α.Α.Δ. 1931. 35

Η προσφυγή απορρίπτεται χωρίς έξοδα. 40

Αναφερόμενες υποθέσεις:

Attorney - General v. Ibrahim (1964) C.L.R. 195,

The Board for Registration of Architects and Civil Engineers v. Kyriakides (1966) 3 C.L.R. 640,

Αποστόλου κ.ά. ν. Δημοκρατίας (1990) 3(E) Α.Α.Δ. 4045,

5

Πρόεδρος της Δημοκρατίας ν. Βουλής των Αντιπροσώπων (Αρ. 2) (1989) 3(Γ) Α.Α.Δ. 1931,

Republic v. Aristotelous (1982) 3 C.L.R. 497.

10

Προσφυγή.

Προσφυγή εναντίον της απόφασης των καθ' ων η αίτηση με την οποία διέγραψαν την αιτήτρια από τους πίνακες διοριστέων καθηγητών Αγγλικών μετά το διορισμό της στη θέση καθηγήτριας Μαθηματικών.

15

Α. Σ. Αγγελίδης, για την Αιτήτρια.

20

Ρ. Παπαέτη, Δικηγόρος της Δημοκρατίας, για τους Καθ' ων η αίτηση.

Cur. adv. vult.

25

ΧΑΤΖΗΤΣΑΓΓΑΡΗΣ, Δ.: Με την παρούσα προσφυγή η αιτήτρια ζητά από το Δικαστήριο τις πιο κάτω θεραπείες:

30

“1. Δήλωση του Δικαστηρίου ότι η πράξη και/ή απόφαση της καθ' ης η αίτηση η οποία γνωστοποιήθηκε στην αιτήτρια με επιστολή της καθ' ης η αίτηση ημερ. 31.8.94 και με την οποίαν πληροφόρησε την αιτήτρια, που αποδέκτηκε τη προσφερθείσα σ' αυτή θέση καθηγητή Μαθηματικών με επιφύλαξη να συνεχίσει να διεκδικεί θέση βάση της σειράς της στον πίνακα αδιόριστων καθηγητών Αγγλικής ότι, δε διατηρεί τη θέση στον πίνακα διοριστέων Καθηγητών Αγγλικών, είναι άκυρη παράνομη και στερημένη οποιουδήποτε έννομου αποτελέσματος.

35

40

2. Δήλωση του Δικαστηρίου ότι η πράξη και/ή απόφαση της καθ' ης η αίτηση να διαγράψει την αιτήτρια από τους πίνακες διοριστέων καθηγητών Αγγλικών μετά το διορισμό της στη θέση Καθηγήτριας Μαθηματικών είναι άκυρη, αντισυνταγματική παράνομη και στερημένη οποιουδήποτε έννομου αποτελέσματος.”

Τα νομικά σημεία τα οποία προβάλλονται από το δικηγόρο της αιτήτριας είναι μεταξύ άλλων ότι η απόφαση παραβιάζει κεκτημένα δικαιώματα, το Σύνταγμα και Διεθνείς Συμβάσεις που επεκύρωσε η Κύπρος, πως η προσβαλλόμενη απόφαση λήφθηκε υπό καθεστώς πλάνης και βασίστηκε σε πεπλανημένα κριτήρια, ότι στερείται νομικής αιτιολογίας και πως στηρίχθηκε σε πρόνοια νόμου που δημιουργεί άνιση μεταχείριση. 5

Τα γεγονότα της υπόθεσης είναι σε συντομία τα ακόλουθα. Η αιτήτρια κατά ή περί τον Απρίλη του 1982 συμπλήρωσε τις σπουδές της σαν μαθηματικός και στη συνέχεια ενεγράφη στον πίνακα διοριστέων καθηγητών μαθηματικών και καθηγητών αγγλικών και περιλήφθηκε στους πιο πάνω πίνακες. 10

Το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού με έγγραφό του ημερομηνίας 9.3.94 διαβίβασε στον Πρόεδρο της Επιτροπής Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας (ΕΕΥ) έγκριση για πλήρωση θέσεων καθηγητή πάνω σε μόνιμη βάση. Στις 10.3.94 η Επιτροπή αποφάσισε να καλέσει τους υποψηφίους σύμφωνα με το Άρθρο 28Γ(2)(β) των Περί Δημοσίας Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας Νόμων 1969 έως 1994 σε προσωπική συνέντευξη. Η αιτήτρια με βάση τη σειρά της στον πίνακα διοριστέων καθηγητών μαθηματικών κλήθηκε και προσήλθε σε προσωπική συνέντευξη. Στις 5.7.94 η Επιτροπή αποφάσισε τον διορισμό της αιτήτριας σε μόνιμη θέση καθηγητή μαθηματικών από 1.9.94. 15 20 25

Στις 4.8.94 η Επιτροπή αποφάσισε τη διαγραφή από τους πίνακες διοριστέων όσων διορίστηκαν σε μόνιμη θέση καθηγητή. Το Άρθρο 28B(9) των νόμων Περί Δημόσιας Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας προβλέπει ότι σε περίπτωση διορισμού ενός προσώπου με βάση των πίνακα διοριστέων διαγράφεται και από τους υπόλοιπους πίνακες διοριστέων στους οποίους είναι εγγεγραμμένος. 30

Στις 10.4.94 η αιτήτρια με επιστολή της ζήτησε να πληροφορηθεί τις σχετικές διατάξεις του νόμου και η Επιτροπή την πληροφορήσε αποστέλλοντάς της την επιστολή ημερ. 18.4.94. 35

Στις 20.7.94 η αιτήτρια απέστειλε νέα επιστολή με την οποία απεδέχθη τον διορισμό της με επιφύλαξη, της δόθηκε δε απάντηση ημερ. 31.8.94, την οποία παραθέτω: 40

“Αναφέρομαι στο έγγραφό σας με ημερομηνία 20.7.94 και σας πληροφορώ ότι η Επιτροπή Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας σας έχει διορίσει επί δοκιμασία στη μόνιμη (Τακτικός Προϋπολογι-

5 σμός) θέση Καθηγητή Μαθηματικών, στις συνδυασμένες μισθοδοτικές κλίμακες Α8 και Α10 Σχολείων Μέσης Γενικής Εκπαίδευσης, από την 1η Σεπτεμβρίου 1994, σύμφωνα με τους όρους που διαλαμβάνονται στο έγγραφο της προσφοράς μου με αρ. ΠΜΠ 9762 και ημερ. 11.7.94.

10 Περαιτέρω πληροφορείστε ότι δεν είναι δυνατό να διατηρήσετε τη θέση σας στον πίνακα διοριστέων Καθηγητών Αγγλικών, γιατί, σύμφωνα με το Άρθρο 28B(9) των περί Δημοσίας Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας Νόμων του 1969 ως 1994, ο υποψήφιος “σε περίπτωση διορισμού του με βάση ένα πίνακα διοριστέων διαγράφεται από τους υπόλοιπους στους οποίους είναι εγγεγραμμένος.”

15 Είναι ο ισχυρισμός του δικηγόρου της αιτήτριας ότι η απόφαση της ΕΕΥ να διαγράψει την αιτήτρια από τον κατάλογο των καθηγητών της αγγλικής βάσει του Άρθρου 28B(9) είναι αντισυνταγματική γιατί η σχετική απόφαση στηρίζεται αποκλειστικά σε μια μεμονωμένη νομοθετική διάταξη που παραβιάζει την αρχή της
20 ίσης μεταχείρισης. Ο δικηγόρος της αιτήτριας ισχυρίζεται ότι η διάταξη του Άρθρου 28B(9) βρίσκεται σε πλήρη αντίθεση όχι μόνο με το Άρθρο 28 του Συντάγματος αλλά και προς τον Κυρωτικό Νόμο 14/69 και τη δομή του ίδιου του νόμου 10/69.

25 Η εισήγηση του δικηγόρου της αιτήτριας ότι η απόφαση της ΕΕΥ να διαγράψει την αιτήτρια από τον κατάλογο διοριστέων καθηγητών της ειδικότητας των αγγλικών μετά από τον διορισμό της στη θέση καθηγητή ειδικότητας μαθηματικών βάσει του Άρθρου 28B(9) είναι αντισυνταγματική, αντικρούεται από τη δικηγόρο
30 των καθ'ων η αίτηση στη γραπτή της αγόρευση.

Το Άρθρο 28B(9) των Περί Δημοσίας Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας Νόμων 1969-1994 (Νόμος 180/87) αναφέρει τα ακόλουθα:

35 “9. Ένα πρόσωπο που κατέχει τα προσόντα για διορισμό σε δύο ή περισσότερες θέσεις ή ειδικότητες μπορεί να υποβάλει ξεχωριστές αιτήσεις για εγγραφή σε περισσότερους από ένα πίνακα διοριστέων. Σε περίπτωση διορισμού του με βάση ένα πίνακα διοριστέων διαγράφεται από τους υπόλοιπους στους οποίους
40 είναι εγγεγραμμένος.”

Ο νόμος αυτός παρέχει τη δυνατότητα σε υποψήφιους που κατέχουν προσόντα για διορισμό σε δύο ή περισσότερες θέσεις ή ειδικότητες να υποβάλουν ξεχωριστές αιτήσεις για εγγραφή σε πε-

ρισσότερους από ένα πίνακα διοριστέων.

Η πρόνοια όμως αυτή του νόμου παρέχει στους υποψήφιους την ευκαιρία να επιλέξουν σε ποια από τις ειδικότητες που κατέχουν θέλουν να διοριστούν όταν έρθει η σειρά τους με βάση τους πίνακες διοριστέων. Δεν επιτρέπει την παραμονή ενός υποψηφίου σε πίνακα διοριστέων μιας ειδικότητας εφόσον έχει διοριστεί και αποδέχθηκε τον διορισμό του στην ίδια θέση σε άλλη όμως ειδικότητα.

Είναι νομολογημένο ότι κανένα νομοθέτημα δεν κηρύττεται άκυρο εκτός εάν ο νόμος είναι αντισυνταγματικός πέραν πάσης λογικής αμφιβολίας. Με άλλα λόγια ένας νόμος θεωρείται συνταγματικός μέχρι να αποδειχθεί το αντίθετο. (*Attorney General v. Moustafa Ibrahim* (1964) C.L.R. p.195 σελίς 233, *The Board for Registration of Architects and Civil Engineers v. Kyriakides* (1966) 3 C.L.R. 640 σελίς 654).

Είμαι της γνώμης ότι στην παρούσα υπόθεση το υπό εξέταση άρθρο του νόμου 180/87 δεν αντίκειται στις πρόνοιες του Άρθρου 28 του Συντάγματος. Ο νόμος παρέχει στην αιτήτρια το δικαίωμα να διεκδικήσει μια θέση στη Δημόσια Εκπαιδευτική Υπηρεσία. Επιπρόσθετα της παρέχει τη δυνατότητα επιλογής ειδικότητας αφού τα προσόντα της δικαιολογούν την εγγραφή της σε πίνακες δύο διαφορετικών ειδικοτήτων. Δεν της παρέχει όμως τη δυνατότητα να είναι διορισμένη σε μια ειδικότητα και να διατηρεί τη σειρά της στον πίνακα διοριστέων άλλης ειδικότητας, στερώντας έτσι το δικαίωμα σε υποψήφιους που έπονται σε σειρά στον πίνακα διοριστέων και που δεν είναι διορισμένοι στη θέση καθηγητή να διοριστούν. Αναφορικά με τον ισχυρισμό του δικηγόρου της αιτήτριας περί δυσμενούς διάκρισης που εισάγει η επιφύλαξη του Άρθρου 28B(9) παραθέτω αυτούσια την επιφύλαξη:

“Νοείται ότι δε διαγράφονται από τους πίνακες διοριστέων τα πρόσωπα που κατέχουν τα προσόντα για διορισμό στη μέση εκπαίδευση στην περίπτωση που διορίζονται στη δημοτική εκπαίδευση.”

Η εισήγηση της δικηγόρου της Δημοκρατίας είναι ότι δεν υπάρχει δυσμενής διάκριση μεταξύ εκπαιδευτικών λειτουργών που είναι διορισμένοι στη δημοτική εκπαίδευση και εκπαιδευτικών λειτουργών που είναι διορισμένοι στη μέση εκπαίδευση διότι πρόκειται για δύο διαφορετικές θέσεις.

5 Η θέση του εκπαιδευτικού λειτουργού μέσης εκπαίδευσης (καθηγητή) είναι διαφορετική από εκείνη του εκπαιδευτικού λειτουργού δημοτικής εκπαίδευσης. Συνεπώς ένας υποψήφιος που κατέχει τα προσόντα για διορισμό στη μέση εκπαίδευση και διορίστηκε στη δημοτική εκπαίδευση δεν μπορεί και ούτε είναι σωστό να αποστραφηθεί του δικαιώματός του να διοριστεί σε θέση στη μέση εκπαίδευση που θεωρείται ανώτερη από τη θέση της δημοτικής εκπαίδευσης. (*Κούλα Αποστόλου κ.ά. ν. Κυπριακής Δημοκρατίας* (1990) 3(E) Α.Α.Δ. 4045).

10

Στη γνωμάτευση του Ανωτάτου Δικαστηρίου στην *Πρόεδρος της Δημοκρατίας ν. Βουλής των Αντιπροσώπων (Αρ. 2)* (1989) 3(Γ) Α.Α.Δ. 1931, ο Δικαστής και νυν Πρόεδρος του Ανωτάτου Δικαστηρίου κ. Πιχής, ανέφερε τα ακόλουθα στη σελίδα 1939 και περαιτέρω αναφορικά με τον δικαστικό έλεγχο της συνταγματικότητας των νόμων τα ακόλουθα στη σελίδα 1941:

15

“Η ομοιογένεια μεταξύ πραγμάτων ή της θέσης ή της κατάστασης ατόμων για σκοπούς ίσης μεταχείρισης δεν προσδιορίζεται μικροσκοπικά ή σχολαστικά αλλά με γνώμονα την ουσιαστική συνάφεια μεταξύ τους. Όταν η ομοιογένεια μεταξύ πραγμάτων, της θέσεως ή των περιστάσεων ατόμων είναι τόσο μεγάλη ώστε να συνθέτουν ομάδα ατόμων ή υποκειμένων με βάση κοινό παρονομαστή ομοιογένειας ο νομοθέτης έχει την διακριτική ευχέρεια να ταξινομήσει τα πράγματα ή τα υποκείμενα του δικαίου σε ξεχωριστή κατηγορία και να προβεί σε νομοθετικές ρυθμίσεις διάφορες από εκείνες που ισχύουν για άλλες συγγενικές αλλά όχι ομοιογενείς κατηγορίες προσώπων ή πραγμάτων. Τόσο η συμπερίληψη πραγμάτων ή ατόμων σε ομοιογενή κατηγορία όσο και οι διακρίσεις που γίνονται στα δικαιώματα ή τις υποχρεώσεις ατόμων πρέπει να έχουν, όπως ορίζει η νομολογία, λογικό έρεισμα το οποίο να πηγάζει από την ομοιότητα ή διαφορές μεταξύ των πραγμάτων ή των φορέων των δικαιωμάτων και υποχρεώσεων.

35

.....

Ο δικαστικός έλεγχος της συνταγματικότητας των νόμων περιορίζεται στην διαπίστωση αντίθεσης ή ασυμφωνίας μεταξύ του νόμου και συγκεκριμένων συνταγματικών διατάξεων. Δεν επεκτείνεται στον έλεγχο των κινήτρων του νομοθέτη ή τον σκοπό που επιδιώκει να επιτύχει με την θέσπιση της νομοθεσίας ή την σοφία ή το επιθυμητό των μέτρων που λαμβάνονται.”

40

Συμφωνώ με τις θέσεις που εξέθεσε η δικηγόρος της Δημοκρατίας συμπεριλαμβανομένου και του διαχωρισμού της απόφασης **R. v. Aristotelous** (1982) 3 C.L.R. 497 από την παρούσα υπόθεση και απορρίπτω τους ισχυρισμούς του δικηγόρου της αιτήτριας για αντισυνταγματικότητα και τους άλλους λόγους που πρόβαλε για την ακύρωση της επίδικης πράξης. 5

Η προσφυγή απορρίπτεται άνευ εξόδων.

Η προσφυγή απορρίπτεται χωρίς έξοδα.